

UVODNA RAZMATRANJA

Rizičnost je suština bankarskog poslovanja u tržišnim uslovima privređivanja, čemu je podređena cjelokupna poslovna strategija i organizaciona struktura banke.

Rizicima mogu biti izloženi svi resursi banke i to u vidu direktne ili indirektno, izloženosti riziku kroz odgovornost prema trećim licima, tržišne i druge izloženosti riziku.

Za bankare neizvjesnost raste sa promjenama u kamatnim stopama, promjenama depozita, promjenama deviznog kursa i sa sposobnošću dužnika da vrati kredit. Rizici se šire i pod uticajem deregulacije finansijskog tržišta i konkurencijom u finansijskim uslugama i moralnim hazardom.

Potpuna eliminacija rizika nije prihvatljiva za banku, jer bi se smanjila profitabilnost, dok bi rentabilnost po svaku cenu ugrozila likvidnost. Shodno tome banka može težiti ublažavanju rizika ali ne i njegovom potpunom eliminisanju. Suština strategije u banci nije više da li preuzeti rizik ili ne, već koliki rizik banka može da preuzme, a što zavisi od njenog kapitala. Generalni stav bi mogao da bude da banka ne sme da preuzima izuzetne rizike.

Da bi se rizik izbjegao ili barem smanjio i doveo u prihvatljive granice, potrebno je analizirati i upravljati rizicima. Analiza rizika treba da ukaže na ključne tačke i procese nastanka rizika.

Cilj rada je da pruži teoretski i praktični značaj koji upravljanje rizicima ima u ukupnoj poslovnoj politici banke. Takođe značaj rada se ogleda u ukazivanju na značaj upravljanja rizicima u bankarskom poslovanju i refleksiji rizika na likvidnost, solventnost i profitabilnost banke.

Postavljeni cilj u izradi rada opredeljuje strukturu i sadržaja rada koji se ogleda u:

- identifikaciji rizika koji se javljaju u bankarskom poslovanju,
- procjene rizika,
- grupisanje rizika radi njihove objektivne procjene,
- relativizaciju odnosno kontroli rizika i
- osiguranje od rizika.

Polazne hipoteze rada su:

- rizik u bankarstvu nije moguće eliminisati, ali je moguće njime upravljati i time ga svesti na prihvatljiv nivo,
- poslovni rizici bankarstva u novim institucionalnim uslovima biće znatno povećani, usled čega je neophodno da se blagovremeno stvaraju odgovarajuće analitičke procedure i zaštitni mehanizmi,
- cijena koju će banka snositi u slučaju pogrešne procjene poslovnih rizika biće u novim institucionalnim uslovima neuporedivo veća nego što su bile do sada.

U radu su korišćene tradicionalne i novije metode za procjenu i analizu poslovnih rizika. Istraživačka građa koja je korišćena u obradi rada je domaća i strana literatura.

Rad je strukturiran u nekoliko cjelina.

Prva cjelina odnosi se na statusna i ekonomska određenja banke i na poslovnu politiku banke.

Drugi dio obrađuje generalnu osnovu rizika u bankarskom poslovanju i ustvari predstavlja uvod u problematiku upravljanja rizicima u bankarskom poslovanju.

Treći dio rada, predstavlja srž i odnosi se na rizike u bankarskom poslovanju i upravljanju rizicima koji u najvećoj mjeri utiču na rad poslovnih banaka.

Treći dio obuhvata i analizu kreditnih rizika i upravljanje rizicima svih vrsta kreditiranja u bankarskom poslovanju.